

Kalean Kantuz

KALEAN KANTUZ goza dezagun!

Euskal kantutegi zabal eta aberatsetik aukeratutako hainbat kantu jaso ditugu liburuxka honetan. Euskal Herriko herrialde eta euskalki desberdinetako kantuak ditugu.

Beraz, elkarrekin doinu zaharrak gogoratuz edo berriak ikasiz, une goxoak igarotzeko lagungarri izango zaigulakoan jarri du Hondarribiko Udalak bilduma hau guztion esku.

Hondarribiko Udal Euskara Zerbitzua

Euskara Zerbitzua

Au r k i bi dea

ABERRIAREN MUGAK	7
AGUR DONIBANE	8
AGUR JAUNAK	9
AGUR ONDARRABI	10
AGUR XIBEROA	11
AGURE ZAHARRA	12
AITORMENA	13
AITORREN HIZKUNTZ ZAHARRA	14
ALDAPEKO SAGARRAREN	15
AMAK EZKONDUNINDUEN	16
AMERIKETARA (NEVADA).JOAN NINTZEN	17
AMETS, AMETS EGIN	18
AMONA ZERGATIK?	19
ARBOLA GAINEAN	20
ATHARRATZEKO GAZTELUKO KANTUA	21
ATZO, ATZO	22
AZKEN DANTZA HAU	23
BAGA BIGA HIGA	24
BAGARE	25
BALDORBA	26
BARATZE BAT	27
BAUTISTA BASTERRETXE	28
BEDATSIAN DIRADE	30
BEGIAK FARREZ FARREZ	31
BERETERRETXEREN KANTOREA	32
BERMEOKO PORTUAN	33
DILIN-DALAN	34
DONOSTIAKO HIRU DAMATXO	35
EGIA DA	37
EGUN DA SANTI MAMINE	38

ERRIBERA	39
EUSKAL HERRIANEUSKARAZ	40
EZ DUT BILATZEN	41
EZKONGAIETAN	42
FURRA FURRA	43
GERNIKAKO ARBOLA	44
GOIZIAN ARGIA HASTIAN	46
GOIZUETAN/ TRABUKO	47
GORA TA GORA BETI	48
GREZIAKO ITSASONTZIA	49
GUK EUSKARAZ	50
GURETZAT	51
HABANERA	52
HAIZE HEGOA	53
HARA NUN DIRAN	54
HATOR, HATOR, MUTILETXERA	55
HAURRAK IKAS ZAZUE	56
HERRIKO FESTAK	57
IRUTEN ARINUZU	58
ITSASOA LAINO DAGO	59
ITSASOAN URAK HANDI DIRE	60
ITSASONTZI BATEN	61
ITURINGO AROTZA	62
IXIL IXILIK DAGO	63
JAUN BARUAK	64
JEIKI, JEIKI, ETXEKOAK	65
KAI ZAHARREKO BRIXARAN	66
KATALIN	67
KONTRAPAS	68

LILIBAT	69
LORETXOA	70
LORIAK UDAN IHINTZA BEZALA	71
MARITXU NORA ZOAZ	73
MENDIAN GORA	74
NAFARROA ARRAGOA	75
NERE AMAK BALEKI/ ZIBILLAK ESAN NAUTE	76
NERE SENTIMENDUA	77
OIAMA EUSKAL HERRIA	78
OIGUHEMEN	79
OILAR HARROXKOA	80
PELLO JOXEPE	81
PRIMADERAKO LILIAK	82
PRIMA EIJERRA	84
SALAMANKARA	86
TOPA DAGIGUN	87
TRISTE BIZINAIZ ETA	88
TXANTXIBIRI	89
TXORIA TXORI	90
TXORIÑOANORAT HOA	91
URTXINTXA	92
XALBADORREN HERIOTZEAN	93
XARMENGARRIA ZIRA	94
XOXOA	95
XURXURI BATEN GAINEAN	96
ZAZPIAK OIHAL BATETIK	97
ZENBAT GERA	98
ZEZENAK	99
ZURE BEGIEK	100

ABERRIAREN MUGAK

Testua: Joserra Gartzia - Doinua: Txomin Artola

Nire aberria lurra bezain zaharra da
baina ez da lurra bakarrik
haizeak bezala inguratzen nau eta
lotzen, askatzen nauelarik.

Nire aberria suaren antzekoa da
beti bera berria beti
epeltzen nau kanpoan hotz dagoenean
ta erretzen ere badaki

Aberriaren mugak euskararenak
gure baitan daude gehienak
euskara zabalduaz lau haizeetara
zabalago egiten gara.

Nire aberria harrizko herria da
hitzezkoa eta hitzezkoa
altzairuzko txakolin, ardo zurezkoa
eta hondar anonimoa.

Nire aberria burdin bihurria da
oroimenean arindua
itsaslaminen baten herdoilezko kantu
etorkizunez fosildua.

Aberriaren mugak...

AGUR DONIBANE

Testua: J. M. Arozamena - Doinua: F. López

Agur Donibane, itsaso ta mendiak,
agur Donibane, nere bazter ferdiak.
Kantuz aitzerat, amets eiterat
maitiakin libertitzera
Mariñel, urtzain, kontrandix, artzain,
joaten ginen Larrun gainera...
Agur Donibane, agur maitia gorputzez
bainan amodioz ez, agur Donibane...

AGUR JAUNAK

Herrikoia

Agur Jaunak, Jaunak agur, agur t'erdi (2)

Denak Jainkoak eginak gire,

zuek eta bai gu ere.

Agur Jaunak, agur, agur t'erdi,

hemen gire.

Agur Jaunak...

AGUR ONDARRABI

Lurdes Zubeldia

Agur Ondarrabi nere sor lekuari
agur itxas, mendi, agur kabi kantari
Negarrez nua ni beharrez urruti
panpoxa Ondarrabi, ni zure ameskari.

Agur, nere kabitxo, berdiñik gabeko,
agur, nere usotxo, bañan ez betiko.
agur, nere maitexo, ez naiz ez aztuko
agur, nere amatxo laster etorriko.

Zure esnatzea, Guadalupeko ezkilak
Zure lo artzea, olatu soñu ixilak
Zure amestea zeruko izarrak
Ama ikustea erritar guztiak.

AGUR XIBEROA

P. Bordazarre - Etxahun Iruri

Sor lekhia ützirik gazte nintzalarik
Parisen sarthü nintzan korajez betherik
Plazerez gose eta bürian hartürik
Behar niala alagera bizi
Bostetan geroztik nigar egiten dit
Xiberua zuri

Agur Xiberua

Bazter güzietako xokhorik eijerrena

Agur sor lekhia

Zuri ditit ene ametsik goxuenak

Bihotzan erditik

Bostetan elki deitadazüt hasperena

Zü ützig geroztik, bizi niz trixterik,

Abandonatürik

Ez beita herririk Paris ez besterik

Zü bezalakorik... (2)

Palazio ederretan gira alojatzen
Eta segur goratik aide freska hartzen
Gaiñ behera so-ginik betzait üdüritzen
Orhi gañen nizala agitzen
Bena ez dira heben
Bazterrak berdatzen txoriak khantatzen!

Ametsa, lagün nezak ni Atharratzerat
Ene azken egüen han igaraitera
Orhiko txoriaren khantüz behatzera
Pharka ditzan nik egin nigarrak
Hots, Xiberotarrak
Aintzinian gora Eüskaldün bandera.

AGURE ZAHARRA

Lluís Llach

Agure zahar batek zion bere etxe aurrean
goizean goiz lantokira irteten nintzanean:
Ez al dek, gazte, ikusten gure etxola zein dan?
desegiten ez badugu, bertan galduko gera.

**Baina guztiok batera
saiatu hura botatzera,
usteltzen hasita dago-ta,
laister eroriko da.
Hik bultza gogor hortikan,
ta bultza nik hemendikan,
ikusiko dek nola-nola
laister eroriko dan.**

Baina denbora badoa, nekea zaigu hasi,
eskuak zartatu zaizkit, eta indarrak utzi.
Usteltzen badago ere, karga badu oraindik,
berriz arnasa hartzeko esaigun elkarrekin:

Baina guztiok batera ...

Agure zaharra falta da bere etxe ondotik,
haize txar batek hartu ta eraman du hemendik.
Haur batzuk ikusten ditut eta inguraturik,
aitona zaharraren kanta nahi diet erakutsi:

Baina guztiok batera ...

AITORMENA

Hertzainak

Ez dira betiko garai onenak
azken finean gizaki hutsak gara,
barearen ostean dator ekaitza
udaberri berririk ez guretzat.
Denborak aurrera etengabian
ta orain ezin eutsi izan ginana,
rutinaren morroiak bihurtu gara
lartzana lehen baino lehen aska gaitezana.

Ohartu gabe arrunt bilakatuta
ohartu gabe heldu gara mugara
mundua jausi zaigu gainera
maitia lehen baino lehen aska gaitezana.
Ez dakigu non dagoen hoberena
bila dezagun beste lekuetan.

Bai, zin dagizut, ez dizudala inoiz gezurrik
esan eta
zaude ziur ezin izango zaitudala ahaztu inoiz,
aitortzen dut izan zarela ene bizitzaren onena,
baina orain maitia lehen baino lehen aska gaitezana

AITORREN HIZKUNTZ ZAHARRA

Herrikoia

Aitorren hizkuntz zaharra nahi degu zabaldu
munduaren aurrean gizonki azaldu,
baldin gure zainetan odolik badegu
euskaldunak euskaraz hitz egin behar degu.

Zein hizkuntza ederra euskera guria
inun ez det aurkitzen beste bat hobia
usai goxodun hizkuntz txukun ta argia,
biraorikan ez duan hizketa garbia

Gora euskara maite zoragarriena
euskaldunen artean maitagarriena.
Munduan sortu zanik hizkuntzik zaharrena,
gora ta gora euskaldunak eta gure euskara.

ALDAPEKO SAGARRAREN

Herrikoia

Aldapeko sagarraren adarraren puntan
puntaren puntan, txoria zegoen kantari.
Xiruli ruli, xiruli ruli,
nork dantzatuko ote du soinutxo hori?

Zubiburu zelaieko oihanaren zolan,
zolaren zolan, lili bat bada beilari.
Xiruli ruli, xiruli ruli,
nork bilduko ote du lili xarmant hori?

Mende huntan jasan dudan bihotzeko pena,
penaren pena, nola behar dut ekarri?
Xiruli ruli, xiruli ruli,
zuk maitea hartzazu ene pena hori!

AMAK EZKONDU NINDUEN

Herrikoia

Amak ezkondu ninduen,
hamabost urtekin, (2)
senarrak bazituen larogei berakin,
eta ni, neskatila gaztea,
agure zaharrakin (2)

Ama, zertarako dut nik
agure zahar hori? (2)
hartu ta leihotikan jaurti behar dut nik,
ai ene! ene leihotikan
jaurti behar dut nik (2)

"Neska, hago isilikan,
aberatsa dun hori, (2)
pazientziz pasa hitzan urte bat edo bi,
hori hilez geroztikan
biziko haiz ongi." (2)

Deabruak daramala
interesatua, (2)
hau baino nahiago dut adin berekoa
ai ene! hogeitau urteko
gazte loratua (2)

AMERIKETARA (NEVADARA)

JOAN NINTZAN

Herrikoa

Ameriketara joan nintzan
zentimorik gabe
handik etorri nintzan maitia
bost miloien jabe.

Txin, txin, txin, txin, diruaren hotsa,
harekek ematen dit maitia
bihotzian poza (2)

Nevadarat joan nintzen dirurikan gabe,
handik itzultzekotan, maitia, bost miliunen jabe;

Ai, ai, ai, ai, ai, ametsaren lana,
ait'amen erranetarik barna ibili bagina...

Urteak joan ziren on ta tzar nahaste,
gure fortuna haiekin eta denak berriz haste;

Ai, ai, ai, ai, ai!...

Moltsa arhin dut bainan aberats gogoa,
nere fortuna zare, maitia nere sosegua;

Ai, ai, ai, ai, ai!...

Begiak zorrotz eta memoria argi,
ez den, ez den tokian, maitia aztaparrak garbi;

Ai, ai, ai, ai, ai!...

AMETS, AMETS EGIN

Herrikoia

Amets, amets egin itsas gizona,
amets, zure ametsa gerta leikela.

Berriz etorriko zera Ondarru'ko kaiera,
han daukazu maitea, itxaroten dezuna,
berriz etorriko zera, zure txaluparekin,
han daukazu maitea ta bihotza.

Han daukazu maitea ta bihotza.

AMONA ZERGATIK?

Lurdes Zubeldia

Amonaren magalean,
bi begitxo salatari
(udazkena udaberri)
galderetan biziari.

Amona amona,
amona zergatik xuria duzu ilea?

Zergatik?

Urtetako elurrak
utzi dizkit hain xuriak

Amona, amona

Amona zergatik zaude hain ximurtua?

Zergatik?

Denboran margolariak
margotu dizkit ximurak

Oi, amona maite, amona nerea

Udaberriko lorea

xume xamar agertzen da

Sustraian dauka gordea

harridura ta galdera

Amona amona non dezu, non dago?

Zure printze xarmanta? non dago?

Zeru zola iluntzean izarrak pixtu lanetan

Ta keinuka dabilena

hura da nere printzea

Amona ikusi den izarra keinuka

ta esan dit dela aitona.

ARBOLA GAINEAN

Testua: B. Sarasola - Doinua: Pier-Pol Bertzaitz

Arbola gainean, xoria da kantatzen,
kantatzen da eta, bazterrak inarosten
Inarrosi eta, hostoa da erortzen,
Euskal bihotza da, bilaiz egoiten.
Bilaizi ondoan, han dira errabian,
xiloka beltzian, handik elki nahian
Handik elki eta, kantatzera abian,
lagun zonbait bidian, ikusiko agian...
La, la, la, la, la, la, la,...

Goiz argi eder bat, beti jeikitzen nunbait,
nunbait jeiki eta, zorionean zonbait
Bizi hobeago, denek lukete gogo,
bainan bakarrik, ezin egin asmo.
Haur baten sortzeko, sofritze beharrezko,
bizi hobetzeko, legeen bihurtzeko
Nor da abiatzen? Lagun zonbaiten biltzen,
herriarren salbatzen, herioari kentzen...
La, la, la, la, la, la, la,...

Gaur Euskal Herrian, zuhaina da landatzen,
landatzen da eta, gero fruitu ekartzen
Fruitu ekar eta, auzoa da kexatzen,
Irautzalaria, madarikatzen...
Jar giten ildoan, igeri izerdian,
izerdian eta, lepo zainak hegian
besoez eta botzez, hortzez eta haginez,
lagun bat zorionez, ikusiko dugunez...
La, la, la, la, la, la, la,...

ATHARRATZEKO GAZTELUKO KANTUA

Herrikoia

Ozaze Jaurgainian bi zitroin doratü
Atarratzeko Jaunak batto du galtatü;
üken dü arrapostü eztirela huntü,
huntürük direnian batto ükenen dü.

Portialala jua zite, ahizpa maitia,
ingoiti horra düzü Atarratzeko Jauna,
otoi erran izozü ni eri nizala,
zazpi egün hoietan ohian nizala.

Klara, zuaza orai salako leihora,
iparra ala hegua denez jakitera,
iparra baldin bada goraintzi Salari,
ene korpitzaren txerka jin dadila sarri.

Ama, juaen gira oro elkarrekin,
etxerat jinen zira xangri handireki,
bihotza kargatürük, begiak bustirik,
eta zure alaba tunban ehortzirik.

Ama, saldu naizü biga bat bezala,
bai eta desterratü, oi Españiala,
aita bizi üken banü, ama zü bezala
enündüzün ezkuntüren Atarratzeko Salala.

ATZO, ATZO

Herrikoia

Atzo, atzo, atzo, atzo hil ziren hamar atso.
Baldin ardoa merkatzen ez bada
hilko dirade beste asko.
Atzo, atzo, atzo hil ziren hamar atso.

Egun, egun, egun, egunez ja hil dira ehun
baldin ardoa merkatzen ez bada
gauetz hilgo dira berrehun,
egun, egun, egunez ja hil dira ehun.

Bihar, bihar, bihar, bihar hilgo dira beste hamar,
baldin ardoa merkatzen ez bada
hilgo dira berrogeita hamar,
bihar, bihar, bihar hilgo dira beste hamar.

Etzi, etzi, etzi, etzi hilgo dira hemeretzi
baldin ardoa merkatzen ez bada
hilgo dira ehun ta hemeretzi,
etzi, etzi, etzi hilgo dira hemeretzi.

AZKEN DANTZA HAU

Pantxoa eta Pello

Azken dantza hau, maitia zurekin
Nahi zinduzket eraman nerekin.
Baina gaurko xedia ezin daike betia
Badakit nik ere bihar dela joaitia.

Bego pena hau itzuliren naiz,
bai berriz Euskal Herrira.
Bego urte hau etorriko naiz
Betikotz zure ondora.

Azken dantza hau ez da sekulako.
Zin egina dut zin egin betiko
hemen gure lurrian bizi behar dudala.
Hori ez bada hil hotz jar nadila.

Bego pena hau itzuliren naiz,
bai berriz Euskal Herrira.
Bego urte hau etorriko naiz
Betikotz zure ondora.

BAGA BIGA HIGA

Herrikoia - Doinua: M. Laboa

Baga, biga, higa, laga, boga, sega,
Zai, zoi, bele, harma, tiro, pun!
Xirristi-mirristi gerrena plat,
Olio zopa, kikili salda,
Urrup, edan edo klik ...
ikimilikiliklik ...

BAGARE

Testua: B. Gandiaga - Doinua: G. Mendibil

**Araban bagare, Gipuzkun bagera,
Xiberun bagire ta Bizkaian bagara
baita ere Lapurdi ta Nafarran (2)**

Guztiok gara euskaldun, guztiok anaiak gara
nahiz eta hitzez berdin ez, bat bera dugu hizkera.

**Araban bagare, Gipuzkun bagera,
Xiberun bagire ta Bizkaian bagara
baita ere Lapurdi ta Nafarran (2)**

Herri bat dugu osatzen eta gure zabarkeriz
ez daigun utzi hondatzen;
Bagare, bagera, bagire, bagara
euskera azkartzeko, oraintxe dugu aukera.

BALDORBA

Testua: J. A. Urbeltz - Doinua: B. Lertxundi

Ezkil gabeko elizen eremu emankorra,
giza murzuriko zure ardientzat.

Oi Baldorba! Oi Baldorba! eguzki eta haize idor;
mahats-ardo ibai, galburuarena.

Lur gorri, harri landu, mailu eta xixelaren kantu.
Gitarrazko alakiketan Armeniako
kanon ahots urratuan.

Oi Baldorba! Oi Baldorba!
esazu nor zen bidetik baztertu zintuen madarikatua!

Zure irriño erromanikoa erdi izoztu eta leloturik
utzi zuen madarikatuaren
izena nahi dut, izena nahi dut.
Oi Baldorba! Oi Baldorba!
ezazu nor zen bidetik baztertu zintuen
madarikatua!.

Oi Baldorba! zutaz oroit eta
zuri nagozu, zuri nagozu.
Kantu bat laburra da eta pentsa zuk,
esaten ez dizudan hartaz.

Oi Baldorba! Oi Baldorba!
esazu nor zen bidetik baztertu zintuen madarikatua.

BARATZE BAT
Pier - Pol Berzaitz

Hau da egün ederra
mila txoriek kanta
ziauri ene erregina
besoak zuri ditizüt para.

Baratze bat nahi deizüt egin
Ametz sekretüenekilan
Liliak egün jauntzi ederrenetan
Mila kolorez dantzan bihotzetan.

Gaü beltz ta sakonetik
Elkitzen nüzü hoztürik
Bihotza hain tristerik
Zütaz hainen berantetsitürik.

Baratze bat...

Karrosa bat hor dügü
Kanpoan gure haiduru
Ez gal haboro denbora
Hiskor beitago amodioa

Baratze bat...

Maitarzun berriari
ilargiak dü argi
emanen deio aski
gük algar maita dezagün beti.

BAUTISTA BASTERRETXE

Herrikoia

Bautista Basterretxe
mutiko pijoa
neri gurdi-ardatza, (2)
ostuta dihoa.
Beltzak eta zuriak
izango dituzu,
neri gurdi-ardatza, (2)
emate ez baidazu.

Gurdi-ardatza ezik
itai ta harria.
Besteren behar gabe, (2)
badauzkat nereak,
Sega, poto, labaina,
gainera bostortza,
perian erosia, (2)
badaukat zorrotza.

Nere idi-pareak
dauzka zintzarriak,
lepotikan zintzilik, (2)
zildain jarriak.
Gainera uztarriak
ta kopetakoak,
ontz urre gorri zaharrez (2)
erositakoak.

Zerorrek nahiko gauza
dezula diozu,
baina gurdi-ardatza, (2)
lapurtu didazu.
Ordaindu behar dezu
larrutik ederki,
ardatza ez baidazu, (2)
neri ekartzen aurki.

Buru gogorrak badu
berekin kaltea
ez dedan gauza nola, (2)
nahi dezu ematea?
Zentzuak galdurikan
aurkitzea zerade,
bestela behintzat horla, (2)
ariko ez zinake.

Gezur ta abar zabilta,
Bautista tranpean.
Zu bezain gezurtirik, (2)
ez da Euskal Herrian.
Zure berri dakite
inguruko denak,
gordetzen dituzula (2)
gauza besterenak.

BEDATSIAN DIRADE

Bedatsian dirade zühainak loratzen
Üdan ekhiarekin bazterrak berotzen
Larrazkenian aldiz egünak laburtzen
Negian haize hotza hezürretan sartzen.

Ez gal gure odol beroa Bizi bedi gure Xiberoa.

Aspaldian bizi da gure popülia
Zazpi probintzietan oso berexia
Kantore zahar eta jauzi emailia
Xoriñua bezala txülüla joilia.

Ez gal gure odol beroa ...

Jenteek erraiten die mündian gisala
Hau bezalako lekü ejerrik ez dela
Bena gure xokua hüsten ari dela
Eta segur hiltzeko pündian girela.

Ez gal gure odol beroa ...

Tristeziaz besterik behar dügü heben
Bizitzeko lotsarik ez dezagün ükhen
Oi Xibero maitia ez zira galdüren
Zure semek zütie bihar salbatüren.

BEGIAK FARREZ FARREZ

Herrikoia

Begiak farrez farrez, bihotza negarrez (2)

Halaxet joaiten nintzan maitia, zukanik dolorez, ai,
ai, ai, (2)

Xorinoa kaiolan egoiten da triste (2)

Ni ere ez naiz kontsolaturen zu ikusi arte ai, ai, ai
(2)

Nere maite polita, zu non zira bizi (2)

Joan den aspaldi, ene maitia, ez zaitut ikusi, ai, ai,
ai (2)

Arrosarikan ez dan arantzarik gabe (2)

Ez eta ere amodiorik penarikan gabe, ai, ai, ai (2)

BERETERRETXEREN KANTOREA

Herrikoia

Haltzak eztü bihotzik ez gaztanberak hezurrik:
enian uste erraiten ziela aitunen semek gezürrik. (2)

Bereterretzek oheti neskatuari eztiki;
"Habil eta so egin ezan gizonik denez ageri" (2)

Neskatuak berhala, ikhusi zian bezala:
hirur dozena bazabiltzala bortha batetik bestera. (2)

Jaun kuntiak berhala, traidore batek bezala:
"Beretxerretx, aigü borthala: Ützüliren hiz berhala".
(2)

"Ama, indazüt athorra, mentüraz sekülakua!
Bizi denak orhit ükhenen dü Bazko-gaiherdi-
ondua". (2)

Marisantzen lasterra jaun kuntiaren borthala!
"Ai !, ei !, eta, jauna, nun düzie ene seme galanta?"
(2)

"Hik bahiena semerik Bereterretxek besterik?
Ezpeldoi altian dün hilik; abil, eraikan bizirik." (2)

Ezpeldoiko alaba, Margarita deitzen dena;
Bereterretxen odoletik ahürkaz biltzen ari da. (2)

Ezpeldoiko bukhata, ala bukhata ederra!
Bereterretxen athorretarik hirur dozena omen da.
(2)

BERMEOKO PORTUAN

Herrikoia

Bermeoko portuan goizeko ordu bixetan, (2)
Ez da entzuten besterik, ez da entzuten besterik,
ez da entzuten besterik... **Txo!**

Atrakaizu batela!

Egixe da, egixe da, neuk ikusi dudalako...

Egixe da, egixe da, nik ikusikoa da,

Lau aeroplano pasata, bat itsasora deutsi, (2)
Ekarri, Donostiara ekarri, Donostiara ekarri,
Donostiara... **Txo!**

Artzan enkalle ta itxi!

Egixe da, egixe da, neuk ikusi dudalako...

El aviador de Kankapur tambien quería volar (2)
Ezto itxi trinkadoriek, ezto itxi trinkadoriek,
ezto itxi trinkadoriek... **Txo!**

barrabaskeije ein barik!

Egixe da, egixe da, neuk ikusi dudalako...

Abustuan hamabixe, Patxi Bermiora etorri, (2)
Ekarri, katxalotia ekarri, katxalotia ekarri,
katxalotia... **Puf !**

Artzan usteldu ta itxi!

Egixe da, egixe da, neuk ikusi dudalako (2)

Egixe da, egixe da, nik ikusikoa da.

DILIN-DALAN

Testua eta Doinua: Michel Labeguerie

Gure eliz'dorreko ezkila zaharrak
Badauzka hedaturik berrien bakarrak
Dilin, dalan, dalan, din, dan
Din-dan boieran, din, dan (2)

Ene aitatxi zuten noizbat bataiatu,
Ezkil zaharra baitzen alegrantziatu.
Dilin, dalan...

Sortuz geroz gizonak zor du maitatzea,
Bai kartsuki jo zuen haren ezkontzea.
Dilin, dalan...

Bainan ezkil zaharra zertako brandaka?
Etsai gaiztoa dator, lot, gizon, armaka.
Dilin, dalan...

Arrats hor lazgarria, ezkil etsitua,
Aitatxi gorputz da-ta gerla da galdua.
Dilin, dalan...

Bainan ezkila mintzo, xo, dezagun adi,
Haur ttipi bat sortu da, azkar bizi bedi
Dilin, dalan...

Kanta beza ezkilak menderen mendetan!
Kanta beza bizia Euskal Herrietan!
Dilin, dalan...

DONOSTIAKO HIRU DAMATXO

Herrikoia

Donostiako hiru damatxo Erreterian dendari (2)
Josten ere badakite, baina ardoa edaten hobeki.
Eta kriskitin, kraskitin, arrosa krabelin,
ardoa edaten hobeki.

Donostiako hiru damatxo Erreteriko kalean, (2)
egunez oso triste ibili, baina dantzatu gauean
Eta kriskitin, kraskitin, arrosa krabelin,
baina dantzatu gauean.

Donostiako neskatxatxoak kalera nahi dutenean:
(2)
Ama piperrik ez dago eta banoa salto batean.
Eta kriskitin, kraskitin, arrosa krabelin,
banoa salto batean.

Donostiako Gaztelupeko sagardoaren goxua (2)
Hantxen edaten ari nintzala hautsi zitzaidan basua.
Eta kriskitin, kraskitin, arrosa krabelin,
basua kristalezkua.

Arrosatxoak bost hosto ditu, krabelintxoak hamabi,
(2)
Mari Josepa nahi duen horrek eska bezaio amari.
Eta kriskitin, kraskitin, arrosa krabelin,
eska bezaio amari.

Donostiako hiru damatxo hirurak gona gorriak (2)
Sartutzen dira tabernara ta irtetzen dira hordiak
eta kriskitin, kraskitin arrosa krabelin,
irtetzen dira hordiak.

Donostiako hiru damatxok ein omen dute apustu
(2)
Zeinek ardo gehiago edanda, zein gutxiago
mozkortu.
Eta kriskitin, kraskitin, arrosa krabelin,
zein gutxiago mozkortu.

Donostiarrak ekarri dute Getariatik akerra, (2)
kanpandorrean ipini dute Aita Santutzat dutela
Eta kriskitin, kraskitin, arrosa krabelin,
Aita Santutzat dutela.

EGIA DA

Herrikoia

Egia da, egia da, neuk ikusi dudalako.
Egia da, egia da, porque lo he visto yo.
Egia da, egia da, neuk ikusi dudalako.
Egia da, egia da, parce que moi je l'ai vu.

Arratseko oskorritik goizeko oskorriraino
gauean ez da entzunen ez da entzunen gauean
gauean ez da entzunen sorgin musika baino.

Egia da, egia da, neuk ikusi dudalako.
Egia da, egia da, porque lo he visto yo.

Gezurra dirudi baina sano ta fresko gaude.
Musika da denboraren denboraren musika da
musika da denboraren sekretuaren jabe.

Egia da, egia da, neuk ikusi dudalako.
Egia da, egia da, parce que moi je l'ai vu.

Gazte odola duenak festa eta algara,
hamabost urtez oraindik oraindik hamabost urtez
hamabost urtez oraindik hasi berriak gara.

Egia da, egia da, neuk ikusi dudalako.
Egia da, egia da, parce que moi je lai vu.
Egia da, egia da, neuk ikusi dudalako.
Egia da, egia da, porque lo he visto yo.

EGUN DA SANTI MAMINA

G. Aresti

Egun da Santi Mamiña, benetan egun samiña.
Goiko zeruan gorde dezala luzaro neure arima... (2)

Esaten dizut egia hau ez da usategia;
erroi artean izan nitzaden benetan ausartegia.

Itsas aldean izarra, hari begira lizarra;
euskara salbo ikusi arte ez dut kenduko bizarra.

Kantatu zuen oilarrak, argitzen dira belarrak;
Ageda gure martiriari moztu zizkaten bularrak.

Bularrak moztu zizkaten eta Euskalerrak diotsa,
solomu luze dultzerik gabe eman zaidazu bihotza.

Eman zaidazu bihotza eta ken berriz nahigabeak.
Esan noiz garen izanen gure etorkizunen jabeak.

ERRIBERA

Herrikoia - Doinua: B. Lertxundi

Erribera Erribera, zure landen zabalera
ortzi-muga den hartan mugatzen da.

Zure lur emankorretan ixurtzen diren asmoak
gogotsu hartuko ahal ditu lur gozoak.

Zure gaztelu zaharrek gorderik duten aintzina
hats tristetan mintzo da haren mina.

Horma zahar arraituetan xoriak dira kantatzen
mendetako lo geldia salatzen.

Nafarra anai zaharra kondairaren lehen sustarra
bego higan arbasoen amets hura.

EUSKAL HERRIAN EUSKARAZ

Oskorri

Euskal Herrian euskaraz nahi dugu hitz eta jolas
lan eta bizi euskaraz eta hortara goaz,
bada garaia noizbait dezagun guda hori gal edo
irabaz.

Zabal bideak eta aireak gure hizkuntzak har dezan
arnas,
bada garaia noizbait dezagun guda hori gal edo
irabaz.

Euskal Herrian euskara hitz egiterik ez bada
bota dezagun demokrazia zerri askara
geure arima hiltzen uzteko bezain odolgalduak ez
gara.

Hizkuntza gabe esaidazue nola irtengo naizen
plazara,
geure arima hiltzen uzteko bezain odolgalduak ez
gara.

Euskal Herri euskalduna irabazteko eguna
pazientzia erre aurretik behar duguna,
ez al dakizu euskara dela euskaldun egiten
gaituena?

Zer Euskal Herri litzake bere hizkuntza ere galtzen
duena.

Ez al dakizu euskara dela euskaldun egiten
gaituena?

EZ DUT BILATZEN

Testua: Manex Pagola - Doinua: Pello eta Patnxa

Ez dut bilatzen aberatsen
bidetarik ibiltzea!
Ez dut bilatzen haundiekin
nik jokoetan artzea!
Jende gehienak bezala sortua
Ait´amen lurrari lotua!
Behardunekin bizitzea:
hori da neure hautua!

Jende oro dira behardun
ukanik ere ontasun ...
Baina aberats guti jartzen
jende xehearen lagun!
Aberatsen eskua urrun heltzen,
Zer nahi nun nahi tinkatzen...
Gure herriaren geroaz
dute tratu merk egiten!

Otsoak bordan otsoekin,
gaixo bildotsak hoiekin!
Bainan bordazainak nun dira?
Ager ditela argira!
Euskal Herria euskaldunendako:
berek erran behar hau nolako!
gaurko gidariek baitute
hori onartu beharko!

EZKON GAIETAN

J. M. Iparragirre

Ezkongaietan zerbait banintzan
ezkondu eta ezer ez (2)
eder zalea banintzan ere
aspertu nintzan ederrez
nere gustua egin nuen ta
orain bizi naiz dolorez

Nere andrea andre ederra
ezkondu nintzan orduan, (2)
mudatuko zen esperantzarik
ere bat ere ez nuan,
surik batere baldin badago
maiz dago haren onduan.

Zokoak zikin, tximak jario,
haurra zintzilik besoan (2)
adabaki desegokiagorik
gona zahar haren zuloan
hiru txikiko botila handia
dauka bere alboan.

Nere andrea goiz jeikitzen da
festara behar danean (2)
buruko mina egiten zaio
hasi baino lehen lanean.
Zurekin zer gertatuko zan
nik bildurrik ez nuan!

FURRA FURRA

Herrikoia

**Furra, furra, fandangoa,
hortxe duzu fandangoa geure gustukoa.**

Gaur goizean jeiki naiz suerte onean,
tanke bat topatu dut neure kafesnean;
ez dakit zer daukagun bake ala gerra
bainan nik badaezpadan egin dut puzkerra.

Furra furra...

Zerbait egitekotan zuzen eta artez
zorri bat garbitu dut ur pistola batez,
orain galdurik nago beldurrez beteta
muniziorik gabe gelditu naiz eta.

Furra furra...

Neure arma bakarra dut akordeoia,
hauspoari eraginez dirudi leoia;
eskua jaten badit on egin dezaion
Cervantsei holakorik gertatu zitzaion.

Furra furra...

Eta orain banoa berriro ohera,
bila ez badatozkit lolo egitera;
bihar ikusiko da zer dagoen berri,
jakintsuenak ere ezin du igerri.

Furra furra...

GERNIKAKO ARBOLA

J. M. Iparagirre

Gernikako arbola da bedeinkatua
Euskaldunen artean guztiz maitatua.
Eman ta zabal zazu munduan frutua
adoratzen zaitugun arbola santua

Mila urte inguru da esaten dutela
Jainkoan jarri zuela Gernikan arbola.
Zaude bada zutikan orain da denbora
eroritzen bazera arras galdu gera

Ez zera eroriko arbola maitea
baldin portatzen bada Bizkaiko Juntia.
Laurok hartuko degu zurekin partea
pakian bizi dedin euskaldun jendia.

Betiko bizi dedin Jaunari eskatzeko
jarri gaitezen danok laister belauniko.
Eta bihotzetikan eskatu ezkerro
arbola biziko da orain eta gero.

Arbola botatzia dutena pentsatu
Euskal Herri guztian denak badakigu.
Ea bada jendia denbora orain degu
erori gabetanik eduki behar degu.

Beti egongo zera udaberrikoa
lore aintzinetako mantxa gabekoa.
Erruki zaite, bada, bihotz gurekoa
denbora galdu gabe emanik frutua.

Arbolak erantzun du kontuz bizitzeko
eta bihotzetikan Jaunari eskatzeko,
gerrarik nahi ez degu pakea betiko,
gure lege zuzenak hemen maitatzeko.

Erregutu diogun Jaungoiko Jaunari
pakea emateko orain eta beti.
Baita indarra ere zerorren lurrari
eta bendizioa Euskal Herriari.

GOIZIAN ARGIA HASTIAN.

P. Bordazarre - Etxahun-Iruri

Goizian argi hastian,
ene leiho-hegian
txori bat pausatzen da eta
goratik hasten kantatzen.

**Txori eijerra, hain alagera,
entzüten haidanian
ene bihotzeko tristüra
laister duak aidian (2)**

Ene txoririk maitena,
zeren jin hiz nigana
iratzarrazi nialarik
ametsik eijerrena.

**Jinik hain goizik, uste hian hik
baniala hanitx pena?
ez, ez, habil kontsolatzera
malerusago dena (2)**

GOIZUETAN / TRABUKO

Herrikoia - Doinua: M. Laboa

Goizuetan bada gizon bat deitzen zaio "Trabuko"
Hitzak ederrak, bihotza paltso sekula etzaio faltako
egin dituen dilijentziak berari zaizko damuko.

Ondo oroitu hadi zer egin huan Elaman.
difuntu horrek izandu balu aidekorik Lesakan
orain baino lehen egongo hintzen ni orain nagoen
atakan.

Nere andreak ekarri zuen Aranaztikan dotea,
hobe zukean ikusi ez balu Berdabioko atea,
orain ez zuen edukiko dadukan pesadunbrea.

Nere buruaz ez naiz oroitzen zeren ez naizen
bakarra
hazitzekoak hor uzten ditut bi seme ta hiru alaba
Jaun zerukoak adi dezala hoi en amaren negarra.

GORA TA GORA BETI

Herrikoia - Doinua: Oskorri

**Gora ta gora beti, haik gora Lapurdi!
Euskerak bizi gaitu eta bizi bedi.**

Gorantza doa agudo kapitala
eta Lapurdi beti dago apala,
aldrebesturik dago mundu zitala,
konformatzen ez bagara ze pekatu mortala!

Gurea ez da bizi-modu normala
lurra lantzeko haitzurra eta pala,
lanaren truke kobratzen erreala.
Benetan da miserable euskaldunon jornalala.

Munduan ezin bizi daiteke hala,
merkatuetan dena gora doala,
etxera eta zopa guztiz argala,
kriseiluen oiloa ez da postre formala.

Obrero eta nekazari leiala,
zuena ez da errenta liberala.
Diru zikinak putre motzak bezala
botatzen dizu gainera hortxe bere itzala.

Jabeek dute kontzientzi zabala,
kaskatu dute gure lurren azala,
baina Lapurdi ez da hain zerbitzala;
burruka garbian dago hori da printzipala.

GREZIAKO ITSASONTZIA

Pello eta Patnxa

Itsaso gaindi ikusten baduzu
gure gogoan daraman ontzia
ez zazu pentsa galduta doanik
argitzen baitu goizeko eguzkia

Hainbeste amets negar ta desio
ez du ekaitzak hondora botako
salbatuko da goizeko ontzia
kaiaren bila hegaka joateko

Arraunberriek eramango dute
bide zaharretik askatasunera
oial zuriek haizea bildurik
gure arnasa biltzen den batean

Ez du ekaitzak hondora botako
salbatuko da goizeko ontzia

GUK EUSKARAZ

Urko

**Guk euskaraz,
Zuk, zergatik ez? (2)**

Euskara putzu sakon eta ilun bat zen,
eta zuek denok ur gazi bat
atera zenuzten handik nekez (2)

**Guk euskaraz,
Zuk, zergatik ez? (2)**

Orain zuen birtutez zuen indarrez
Euskara itsaso urdin
eta zabal bat izanen da
eta guria da.

**Guk euskaraz,
Zuk, zergatik ez? (2)**

Nik eta zuk egin behar dugu
Euskal Herria gure buru.

GURETZAT

Guretzat berdin dira astea eta jaia,
lana bihurtzen dugu kantatzeko gaia.
Har ditzagun eskuan giltza eta laia,
gariz eta burdinaz lantzeko Bizkaia.

Gitarrarekin aire berri bat
daramagu kantuz egun,
abesti libre eta leiala,
prestu eta noblezadun;
haren medioz zer garen, ongi
izan gaitezen ezagun,
herri langile nekazaria
hala defendi dezagun.

Guretzat...

Gure gogoaz ez bedi arren
kantatu honekin akaba,
gure ekintza izan dadila
gure hitzaren alaba.
Egun batean esan dezagun
ez "hala biz" bai "hala da",
nekea eta lana dirade
zorionaren alaba.

Guretzat...

Bide honetan baldin bagoaz,
jakin dezagun zergatik,
zin egin behar dugu zintzoki,
bakoitzak duenagatik;
sinestedunek dudarik gabe
bere Jaungoikoagatik
eta sineste gabeek berriz
bere ohoreagatik.

Guretzat...

HABANERA

X. Lete

Berriro itzuliko balitz iragan denbora arrotza
berdin kontsumi nezake banilla gozo artean,
itsaso urrun batetan irudimena galdurik
udaberriko euritan larrosak pizten ikusiz.

Osaba komertzianterik ez nuen izan Habanan,
pianorik ez zegoen bizi nintzen etxe hartan,
neskatxen puntilla fiñak udako arratsaldetan,
errosario santua neguko gela hotzean.

Ezpainek gordetzen dute ezpain bustien gustoa
desiozko hotzikaran etsipenaren tamalez,
gaua zelatan dakusat kontzientzia bilutsik
badoaz orduz geldiak gogorapenen hegalez.

**Jaio giñen, bizi gera
ez dugu ezer eskatzen
itsasontzia astiro
kaiatik ari da urruntzen.
Antillak zintzilik daude
argazkien paretetan
karta bat idatziko dut
norbaitek erantzun dezan.**

Tabako, ron ta kanelaz girotutako arratsetan
algarak entzuten ziren Habanako putetxetan,
abanikodun mulatak gauari haize egiten
musiken aide nagiek odola erretzen zuten.

Jaio giñen, ...

La-la-la la-la-la...

HAIZE HEGOA

Herrikoia

Haize hegoa, gau epela, ilargiaren argi,
mutxurdinak leihoetan teilatuan katu bi
Bide ertzean zenbait kanta gau erdiz arnoari
Hargaineko sorgin zaharrak keinuka ilargiari

HARA NUN DIRAN

J. M. Iparragirre

Hara nun diran mendi maiteak; hara nun diran
zelaiaik!.

Baserri eder zuri-zuriaik, iturri eta ibaiak.

Hendaian nago zoraturikan, zabal-zabalik begiak,
hara, Espainia! lur hoberikan ez da Europa guztian.

Gero pozik bai Donostiara Okendoarren lurrera,
zeru polit hau utzi beharra nere anaiak hau pena!
Irutxulueta maitagarria lore tokia zu zera,
Veneziaren grazi guziak gaur Donostian balira.

Oi, Euskal Herri, eder maitea! hara hemen zure
semea,
bere lurrari mun egitera, beste gabe etorria.
Zuregatikan emango nuke pozik, bai, nere bizia;
beti zureztat hil arteraino gorputz ta arima guztia.

Agur bai, agur Donostiako nere anaia maitiak,
Bilbaotikan izango dira aita zaharraren berriak.
Eta gainera hitz neurtuetan garbi esanez egiak,
Sudamerikan zer pasatzen dan jakin dezaten
herriak.

HATOR, HATOR, MUTIL ETXERA.

Herrikoia

Hator, hator, mutil etxera,
gaztainak ximelak jatera,
Gabon gaba ospatutzeko
aitaren ta amaren onduan.
Ikusiko dek, aita barrezka,
ama be poz ta atseginez.
Eragiok, mutil, aurreko danbolinari,
gaztainak erre artian,
gaztainak erre artian, txipli, txapla, pun.
gabon gaba pozik igaro daigun.

HAURRAK IKAS ZAZUE

Herrikoia

Haurrak ikas zazue, eskuaraz mintzatzen,
ongi pilotan eta, oneski dantzatzen (2)

Aire ttun ttiki ttun aire ttun aire.. (3)

Gure kantu zaharrak, kontserba ditzagun,
aire politagorik ez da sortu inun (2)

Aire ttun ttiki ttun aire ttun aire.. (3)

Euskaltzaleak gera, neska-mutil gazte,
poza ta alaitasuna guk ditugu maite (2)

Aire ttun ttiki ttun aire ttun aire.. (3)

Eperrak kantatzen du goizian goizetan
ez asko fiatzeko mutilen hizketan (2)

Aire ttun ttiki ttun aire ttun aire.. (3)

Fiatzen bazerade mutilen hizketan,
eroriko zerade harri labanetan (2)

Aire ttun ttiki ttun aire ttun aire.. (3)

HERRIKO FESTAK

Herrikoia

Herriko festak ziran biharamonian,
berak nahi zuten txoko, txoko batian,
harri txabal-txabal baten gainian,
ari ziran, ari ziran trukian.

Lau atso: hiru neskazahar,
bat alarguna,
jarririk itzalian,
harri txabal-txabal baten gainian,
ari ziran, ari ziran trukian.

Hasi ziradenian kartak partitzen,
eta gainera tantuak kontatzen.
Trun jota, ta Iñaxik txota,
Mariak txaldun, Errufinak hirua.
Mari Martin, txoratu al zain burua?
lauarekin hiruairen keinua.

Neska egon hadi ixil-ixilik
hik ez den ikusi nere keinurik!
Tanta bat edanez gero,
begiak dir-dir, ezin egon ixilik
edan ezan, edan ezan gogotik,
katilua, katilua beterik.

IRUTEN ARI NUZU

Herrikoia

Iruten ari nuzu, kilua gerrian,
ardura dudalarik (2) nigarra begian.

Nigar egiten duzu, oi suspirarekin?
kotsolaturen zira, (2) bai denborarekin...

Ezkontzen baldin bazira mariñelarekin,
xardina janen duzu (2) makailuarekin.

Ezkontzen baldin bazira mandozaiñarekin,
arraina janen duzu (2) olioarekin.

Ofiziale seme, kolore gorria,
Baigorriko neskatxen (2) karesatzailea.

Nik ez dut karesarik, bertzek ez dutenik;
berak dabilta ondotik, (2) zer eginen dut nik?

Ezkonmina dutala, zuk omen diozu...
nik ez dut ezkonminik (2) gezurra diozu.

Ezkonmina dutenak seinale dirade:
matel-hezurak idor (2), koloreak berde.

ITSASOA LAINO DAGO

Testua: F. Artola - Doinua: herrikoia

Itsasoa laino dago, Baionako barraraino
Nik zu zaitut maitiago arraintxoak ura baino.

Itsas aita ur alorra, ama lurraren senarra,
Bizi iturri hilezkorra gure poza ta negarra.

Hondarribi itsas herri, lamiaren amets kabi
Mariñelen bizi toki, maitietan maitagarri.

ITSASOAN URAK HANDI DIRE

J. Lekuona

Zazpi senideko famili batean arotza zen gure aita
gure herriko alkate ez izan arren, lan egiten zuena.

**Itsasoan urak handi dire, murgildu nahi
dutenentzatgure herriko lanak handi dire, astun
dire, gogor dire, zatiturik daudenentzat.**

Markatzen ari diren bide nabarra ez da izango
guretzat, lehengo sokari ezarririk datorren oztopo
bat besterik.

Itsasoan...

Hainbeste mendetako gure morrontzak
baditu mila tankera
eta zuhur aukeratzen ez badugu
bertan galduko gera.

Itsasoan...

ITSASONTZI BATEN

Itsasontzi baten Euskal Herritik kanpora naramate eta ez dakit nora (2)

Agur nere ama
laztan goxoari
Agur nere maite politari
ez egin negar
etorriko naiz
egunen baten
pozez kantari

Itsas ontzi...

Agur senideak
agur lagunari
agur Euskal Herri osoari.
Ez egin negar
etorriko naiz
egunen baten
pozez kantari.

Gora Euskal Herri
Gora Euskal Herri
Gora Euskal Herriari.

ITURINGO AROTZA

Herrikoia

Ituringo arotza, Erramun Joakin,
Hasarre omen zaude zeren dugun jakin,
Santurik ez daiteke fiatu zurekin:
San Kristobal urtuta joareak egin.

Arotzak erran dio bere andreari:
"urtu behar dinagu; ekarran santu ori."
"gizona, nora zoaz? bekatu da hori."
"etzionagu erranen sekulan inori."

Iturringo joareile, Ramuntxo Joakin,
Hasarre omen zira zeren dudan jakin.
Konfesa zaite ongi erretorarekin:
Ez dute zer fidatu santuek zurekin.

Kobrezko santurikan inon bazarete,
Egoten al zarete hemendik aparte:
Baldin arotz horiek jakiten badute,
joareen egiteko urtuko zaituzte.

IXIL IXILIK DAGO

Herrikoia

Ixil ixilik dago kaia barrenean
Ontzi txuri polit bat, uraren gainean.
Goizeko ordu bietan esnatutzen gara,
Arrantzaliak beti joateko urrutira.

Pasatzen naizenian zure leihopetik
Negarra irtetzen zait begi bietatik ... (2)

Zergatik (5) negar egin?
Zeruan izarra dago itsaso aldetik ... (2)

Bat, bat, bat, bart parrandan ibili, bart parrandan
ibili,
Bi, bi, bi, ez naiz ondo ibili, ez naiz ondo ibili.
Hiru, hiru, hiru, kolkoa bete diru, kolkoa bete diru,
Lau, lau, lau, sardina bakalau.

Anteron txamarrotie, sinkerren bibotie,
Haretzek ei dauka, ei dauka, preso tximinoie ... (2)

Hau dek, hau dek, hau dek umorea,
Kontsolatzeko, kontsolatzeko euskaldun jentia.

Kalean gora, kalean behera, kalean gora zezena,
Ai, ai, ai, ai,
Kalean gora, kalean behera, kalean gora zezena...

JAUN BARUAK

Jaun baruak aspaldin
xederak hedatü zütin, (2)
txori eijer bat atzaman dizü
Paubeko seroren komentin,
orai harekin biziren düzü
aspaldian gogun beitzin (2)

Xedera baliz halako
merkatietan saltzeko, (2)
Ziberuako aitunen semek
eros litzazkie oro,
halako txori eijertto
zunbaiten atzamaiteko (2)

Igaran apirilaren bürian,
armadaren erdian, (2)
züntüdan bihotzian,
armak oro eskian;
present espiritian,
manka besuen artian (2)

Jauna maite banaizü,
erraiten düzün bezala (2)
kita ezazü, kita ezazü
Erregeren zerbütxia
eta maita herria,
üken dezadan plazera (2)

JEIKI, JEIKI, ETXEKOAK

Herrikoia

Jeiki, jeiki etxeakoak, argia da zabala,
Argia da zabala. (2)

Itsasotik mintzatzen da zilarrezko tronpeta
Bai eta ere ikaratzen olandresen ibarra
Olandresen ibarra. (2)

Jeiki, jeiki etxeakoak, argia da zabala,
Argia da zabala. (2)

Itsasotik hurbiltzen da untzi bat kargatua.
Gaitezen denak mentura, haren atakatzera
Haren atakatzera. (2)

Jeiki, jeiki etxeakoak, argia da zabala,
Argia da zabala. (2)

Itsasoan agiri da
Argi gozo biguna
Bere aurrean beldurtuta
Ihes doa iluna. (2)

KAI ZAHARREKO BRIXARAN

Lurdes Zubeldia

Kai zaharreko brixaran,
itsaso aurrean
kilin kulun batelak dantzan
eguzki ditziratan.

Zeru bat baldin bada Hondarribi da ate
non aurkitu guzada? Kai Zaharrear ez bada.

Han urrun urrutian,
zeru ta itsasoa elkartzen dira.
hantxe dago nere maitea atuna arrantzan.

Etzakela marloia, kanta txistu motela,
ebatsi nak gozada trukatzuz truaran

Uxa hadi itxaso barrena,
nere maiteagana
Kantaiok hire kanta itsusia
enbata datorrela ta hemen
nagoela Kai Zaharrear.

KATTALIN

Herrikoia - Oskorri - J. Mirande

Etxe txiki txukun baten zure aitetamekin
zinen bizi, zintzo bizi, ene maite Kattalin.

**Ene maite, ene maite
ene maite Kattalin
sekulako ta betiko
galdu zaitut Kattalin.**

Baina eder zinen zinez zine izar bat bezin
ile gorri (baita zorri) zuk bazenun Kattalin.

Ene maite...

Ibaiera zinen joaten zure ahate beltzekin
goiz batean, bat batean ito zinen Kattalin.

Ene maite...

Hilerrian bada lore euzki lili, krabelin
zu zaituzte badut uste ongarrizat, Kattalin.

Ene maite...

KONTRAPAS

Garaziko herria
benedika dadila
euskarari eman dio
behar duen tornuia.

Euskara, euskara,
ialgi hadi plazara.

Bertze jendek uste zuten
ezin eskriba zaiteien
orai dute porogatu
enganatu zirela.

Euskara, euskara,
ialgi hadi kanpora.

Orai dano egon bahiz
inprimitu bagerik
hi engoitik ebiliren
mundu guzietarik.

Euskara, euskara,
habil mundu guzira.

LILI BAT

Sarrionaindia - Laboa

Lili bat

hartu

eta hostoz hosto

erantzi

eta harek zu ere

amets

eta harek zu ere

erantzi

eta hostoz hosto

hartu

lili bat

LORETXOA

Median larrartean
aurkitzen da loretxo bat
aurrean umetxo bat
loretxoari begira.

Loreak esan nahi dio
“umetxo aska nazazu,
jaio naiz libre izateko
eta ez loturik egoteko”.

Umetxoak ikusirik
lorea ezin bizirik
arantzak kendu nahi dizkio
bizi berri bat eman,

orduan izango baitu
indarra eta kemena
orduan emango baitu
ugari bere fruitua.

LORIAK UDAN IHINTZA BEZALA

Indalecio Bizkarrondo - Bilintx

Loriak udan ihintza bezela maite det dama gazte bat,
hari hainbeste nahi diodanik ez da munduan beste bat;
inoiz edo behin pasatzen badet ikusi gabe aste bat,
bihotz guztira banatutzen zait halako gauza triste bat.

Neskatxa gazte, paregabea, apirileko arrosa,
izarra bezin dizdizaria, txoria bezin airosa;
oraintxen baino gusto gehiago nik ezin nezakeen
goza; zorionian ikusten zaitut, nere bihotzak, hau
poza!

Ez al didazu antzik ematen nik zaitudala nahiago,
ai, marinela gau ilunean izarra baino gehiago?
Nere ondoan zauzkadalako pozez zoraturik nago;
zu ikusteak alegatu nau, triste nengoen lehenago.

Nik hainbat inork nahi dizunikan arren ez zazula uste,
nere begiak beren aurrean beti desio zaituzte;
eguzkirikan ikusi gabe txoria egoten da triste,
ni ez nau ezerk alegatutzen zu ikusteak hainbeste.

Aurpegi fina, gorputza berriz ez dago esanikan,
hizketan ere grazi ederra ezer ez duzu txarrikan;
mundu guztia miratuta ere zu bezelako damikan,
agian izan liteke baina ez dut sinisten denikan.

Nere betiko pentsamendua nere kontsolagarria,
zu gabetanik ezin bizi naiz, esaten dizut egia;
zu bazinake arbola eta ni baldin banintz txoria,
nik zu zinakeen arbola hartantxe egingo nuke kabia.

Amodiokan nere bihotza zureganuntza darama,
herri guztian zeren daukazun neskatz bikainaren
fama; beste fortunik mundu honetan ez dut desiatzen,
dama: haur batek berak izan gaitzala ni aita eta zu
ama.

Falta duenak logratutzeko hitz egitea txit on du,
eta nik ere saiatu bihaut ote gitezken konpondu;
gaur nagon bezain atrebitua sekulan ez naiz egondu,
hargatik golpez galdetzen dizut nerekin nahi zun
ezkondu.

Ezkondutzeak izan behar du preziso gauza txarren
bat! Hala esaten ari zait beti nere kontsejatzaille bat;
halaxen ere haren esanak oso utzirik alde bat,
ongi pozikan hartuko nuke zu bezelako andre bat.

Zerorrek ere ongi dakizu aspaldi hontan nagola
zuregatikan penak sufritzen, baina ordea hau nola!
Halaxen ere nigana ezin bigundu zaitut inola,
ni zuretzako argizaia naiz, zu neretzako marmola.

Nere bihotza urtzen dihoa es da ez da misterio:
penaren kargak estutu eta zumua kendutzen dio;
begiak dauzkat gau eta egun eginikan bi errio,
beti negarra dariotela zu zerala medio.

Zu zeralako medio baldin joaten banaiz lur azpira,
gero damua eta malkuak alferrik izango dira;
behin joanez gero hoiien birtutez berriz ez niteke jira,
hori gertatu baino lehenago zazu nitaz kupida.

MARITXU NORA ZOAZ

Herrikoia

Maritxu nora zoaz eder galant hori?
Iturrira Bartolo nahi badezu etorri
Iturrian zer dago? Ardotxo txuria
Biok edango degu nahi degun guztia.

Maritxu, zuregana biltzen naizenean,
poza nabaritzen det nere barrenean
Bartolo, nik ere det atsegin hartutzen
ur bila noanean banauzu laguntzen

Maritxu, lagunduko dizut gaur mendira,
ur fresko eder bila hango iturrira.
Iturri eder hortan dagon ur garbiak,
Bartolo, alaituko dizkizu begiak.

Maritxu, nere aurrez ez jarri serio
zuri dizudalako zenbait amorio.
par irri gozozkoa egiten badezu
bihotza atseginez betetzen didazu.

Maritxu, baldin asmo badezu ezkontzia,
lendabiziko nintzaz oroitu zaitia.
Zure mende jartzen naiz denbora guziko,
Bartolorekin gaizki ez zera biziko.

MENDIAN GORA

Mendian gora haritza
ahuntzak haitzean dabilta
itsasoaren arimak dakar
ur gainean bitsa.
Kantatu nahi dut bizitza
usteltzen ez bazait hitza
mundua dantzan jarriko nuke
Jainkoa banintza (2)

Euskal Herriko tristura
soineko beltzen joscura
txori negartiz bete da eta
umorez hustu da.
Emaidazue freskura
ura eskutik eskura
izarren salda urdina edanda
bizi naiz gustura (2)

Euskal Herriko poeta
kanposantuko tronpeta
hil kanpaiari tiraka eta
hutsari topeka.
Argitu ezak kopeta
penak euretzat gordeta
goizero sortuz bizitza ere
hortxe zegok eta (2)

Mundua ez da beti jai
inoiz tristea ere bai
baina badira mila motibo
kantatzeko alai.
Bestela datozen penai
ez diet surik bota nahi
ni hiltzen naizen gauean behintzat
egizue lo lasai. (2)

NAFARROA ARRAGOA

X. Lete

Nafarroa, arragoa, argiaren pausaleku
haizearen ibil-toki zabal, hesirik gabea.

Nafarroa, arragoa, sua eta ura,
kondaira urratu baten oihartzun oihukatua.
Amets bat baino gehiago, ez oparotasun osoa:
nahiaren eta ezinaren burukatoki ekaitzez betea.

Nafarroa, arragoa mahats eta gari
maitasun eta gorroto gezur eta egia gurea.
Nafarroa, arragoa lur beroen sabel emankorra
eta goiko mendi hotzen mendetako loa.

Nafarroa, Nafarroa zuhur eta eroa,
lurrik maitatuena, hormarik gabe utzitako etxea:
erreka gardenen negarrez ibai lodietara
ixurtzen ari den odol bustikorraren iturri bizia.

Nafarroa, arragoa izen bat eta oinarri
eta oinaze eta bidean zure bila ibiltzea ...
Pinudiek usaintzen dituzten
harri txigorrezko bideetan gora
o, Nafarroa, Nafarroa betikoa.

**NERE AMAK BALEKI /
ZIBILLAK ESAN NAUTE**

J. M. Iparagirre

Zibillak esan naute biziro egoki
Tolosan behar dala gauza erabaki
Giltzapian sartu naute poliki poliki
negar egingo luke nere amak baleki.

Jesus tribunalian zutenian sartu
etzion Pilatosek kulparik billatu.
Neri ere arkitu ez dirate barkatu
zergatik ez dituzte eskuak garbitu.

Kartzelatik aterata fiskalen etxera
abisatu ziraten joateko berehala
Ez etortzeko gehiago probintzi honetara
orduan hartu nuan Santander aldera.

NERE SENTIMENDUA

Kaskazuriren anaiak

Nere sentimendua nahi det deklaratu:
Ameriketan nago hau ezin ukatu; (2)
hemen eginagatik ondo gobernatu,
horkuaz egiten naiz asko akordatu.

Honuntz etorri nintzan utzirikan ama,
anai-arrebak eta familia dana; (2)
egitiagatikan desio nuena,
geroztik triste nago, ai! nere barrena.

Hamazazpi urtetan banuen segira:
neska gazte guztiak neroni begira; (2)
lurrik ikutu gabe, gorputzari jira,
orduako arintasunak asentatu dira.

Gorputz ederra nuen, dantzari arina,
bainan ez da izaten betiko egina; (2)
orain eginagatik hemen ahalegina,
ez gera libertitzen orduan adina.

Horko bizimoduaz oso aspertuak,
onerako ziraden gure desiuak; (2)
orain etxera berriz emanik pausuak
hemen bizi gerade erdi-mudatuak.

Despedida dijua sei bertso hoiekin,
anaia konformatu horrenbesterekin; (2)
nere gustua hau da, nahi badezu jakin:
beste horrenbeste jarri, aio Joxe Juakin (2)

OI AMA EUSKALHERRIA

Testua: Etxahun Iruri - Doinua: Herrikoia

Anaia etxen da ezkuntü,
bortxatü niz orai juaitera.
Ene ophilaren egitera, Pariserat banuazü.

**Oi ama Euskalherri goxua,
zütarik hürrün ni trixterik banua,
Adios ene etxondua, adios Xiberua.**

Pariseko bizitzia, lan khostüz irus baguatzü
hargatik berantzen zitadazüt,
zure berriz ikhustia.

Oi ama Euskalherri goxua,...

Bena denbora da llabürxko
Othoi ama emtzün nezazü
Xokho bat haita izadazüt
Azken egin horientako

Oi ama...

OI GU HEMEN

Oi gu hemen, bidean galduak (3) heriotz minez.

Gizonen itzala luzea
negarrez, haizea gauean
arbolak, erroak airean
heriotza da.

Oi gu hemen...

Pobreak kalean bilutsik
barnea esperantzik gabe
doinua, basoko tristura
ilunabarrez.

Oi gu hemen...

Nundikan ezinaren mina
zergatik errekan iluna
egurra, kolpeka landua
bide hustuak.

Oi gu hemen...

OILAR HARROXKOA

Lurdes Zubeldia

Goizean goiz lehena da,
iluntzean beti azkena,
oilar harroxko du izena
uste delako dela hoberena.
Metro bat luzatuz lepoa
ixiltzen ditu beste oilarrak
dardaraz omen kanpanttorrak
dio espantu ponpoiloak

Kurruku goizean
kukurruku eguerdian
kukurruku iluntzean
bai aspergarria oilar harroxkoa

Amona kuluxkan zegoelako
saltoka esnatu du oilarrak
leihotik erratza lepora
geroztik gelditu da lepu okerra

Lepu okerra eta marranta
ixildu zaigu fanfarroia
Oilandak ere poztu dira
aukera dutelako ta armonia

Kukurruku goizean,
kukurruku eguerdian
kukurruku iluntzean
kukurruku bat atsegina dela oilar sinfonia

PELLO JOXEPE

Herrikoia

Pello Joxepe tabernan dala
haurra jaio da Larraulen (2)
etxera joan da esan omen du:

-Ez da neria izanen,
beraren amak topa dezala
haur horrek aita zein duen.

Hau pena eta pesadunbria!
Senarrak haurra ukatu (2)
Pello Joxepe bihotz neria
haur horrek aita zu zaitu
haur horrentzako beste jaberik
ezin nezake topatu.

Zure semia besuan daukat
senarra aldamenian (2)
orain denborik eztaukat eta
zuazkit ordu onian
neronek abisatuko zaizut
garaia datorrenian.

Fortunoso nintzela baina
ni naiz fortuna gabia, (2)
abade batek eraman dizkit
umea eta andria:
haurra berea bazuen ere
andrea nuen neria.

Patzientzia hartu bihar da
munduan Pello Joxepe, (2)
andria ere zuria izanda
haurra bestena diote
gizonen faltan igarotzen da
basoan zenbait larrarte.

PRIMADERAKO LILIAK

Primaderako liliak
Goizik ziren loratuak,
Urte hartan gertatu zen
Pazko erramu baino lehen.

**Gaituzte ezkontarazi
Maite ninduzun hain gutti
Ezkontarazi gaituzte
Ez zintudalarik maite.**

Ginuelarik elgarri
Eman biziko uztarri.
Ezkiak zeuden ixilik
Nik ez baitakit zergatik.

Gaituzte ezkontarazi...

Ez zuten egin boieran
menturaz ziren Erroman;
Ez ziren gure lekuko
Ez izanen bataioko.

Gaituzte ezkontarazi...

Nonbait balinbada zeru
Gure haurra da aingeru
Aingeru zeruan bainan
umerik ez ohantzean.

Gaituzte ezkontarazi...

Bihotza hotzez kaskaran
nago geroaren menturan.
Etor bedi primadera
kanpoak diton berriz lora.

Gaituzte ezkontarazi
elgarregin behar bizi;
Ezkontarazi gaituzte
Behar dugu elgar maite

PRIMA EIJERRA

Herrikoia

Prima eijerra
zütan fidatürük,
hanitx bagira
oro tronpatürük.
Enea zirenez
erradazüt bai ala ez,
bestela banoa
desertiala,
nigarrez hurtzera.

Desertiala
joan nahi bazira,
arren zoaza,
oi, baina, berehala!
Ez zitiala jin
harzara nigana,
bestela gogoa
dolütüren zaizü,
amoros gaixoa.

Nitan etsenplü
nahi dianak hartü,
ene malürak
parerik ez beitü.
Xarmangarri bat nik
beinian maitatü,
fidatü, tronpatü...!
Seküla jagoiti
ikusi ez banü.

Mintzo zirade
arrazoi gabetarik
ez düdala nik
zur' amodiorik.
Zü beino lehenik
banian besterik,
maiterik, fidelik.
horrez ez dereizüt
egiten ogenik.

SALAMANKARA

Herrikoia

Ttiki-ttikitik aitak ta amak fraile ninduten nonbratu
bai eta ere Salamankara estudiante bidaldu.
Salamankara nindoalarik, bidean nuen pentsatu
estudiante tunante baino hobe nuela ezkondu.

Ostatu xume polit batean gosez gelditu bainintzen
neska xarmant bat ari zitzaidan mahainean
zerbitzatzen.
Bergia kartsu, ezpaina lore, enekin aise mintzatzen
aingeru hori ordu berean ene bihotz barnean zen.

Hitz erdi batez maite nuela erran nion belarrira
baina, gaixoa, herabetua ihes joan zen kanpora.
Ez ahal nauzu, izar ederra, kondentatzen infernura!
Ez da sekulan ene gogotik histuko zure itxura.

Aita Jainkoak egin banindu zeruetako giltzari
azken orenean jakinen nuen atea nori ireki.
Lehenik aitari, gero amari, gero anai-arrebari,
ta azken orduan isil-isilik nire maite politikari.

TOPA DAGIGUN

Testua: J. Sarasua - Doinua: Ukraniako kantu bat.

Errioxar Baigorriko Bakio nahiz Getariko Topa dagigun eta bakean bizi gaitetzen betiko. (2)

Umeak arretaz horni, gazteei hitza eskeini.
Gaztetxoago eta haurrago,
izan gaitezen geroni. (2)

Ez uka amonei hitzik, entzun agureei pozik.
Zaharra ez da izandakoa luzaroan dena baizik. (2)

Errioxar Baigorriko Bakio naiz Getariko...

Hierarkia da lehorra harremana emankorra.
Errespetuan dago gordeta,
emakumeen altxorra. (2)

Errioxar Baigorriko Bakio nahiz Getariko...

TRISTE BIZI NAIZ ETA

Bilintx

Triste bizi naiz eta hilko banintz hobe
badaukat bihotzean hainbat atsekabe.
Maite bat maitatzen det bainan haren jabe
sekulan izateko esperantza gabe.

Nire bihotz gaixoa penatua dago
ezin egon liteke ai penatuago.
Pasatzen ditudala aspaldian nago
eguna triste eta gaua tristeago.

Nere maitatua da guztiz dama fina
bihotz onekoa ta ondo hitz egina.
Bentaja guztiakin zeruak egina
mundua pasatzeko laguna atsegina.

Bihotz baten lekuan mila banituzke,
zuretzako maitia izango lirazke.
Baina milan lekuan bat besterik ez det
har zazu ba maitia bat hau mila bider.

Nere maite polita nola zera bizi?
Zortzi egun hauetan etzaitut ikusi.
Uste det zabilzala nigandik igesi
ez didazu ematen atsekabe gutxi.

TXANTXIBIRI

Herrikoia

Txantxibiri, txantxibiri gabiltzarian Elorrioko
kalian,
hamalau atso tronpeta jotzen, zazpi astoren gainian.

Astoak ziren txiki-txikiak, atsoak, berriz, kristonak!
Nola demontre konpontzen ziran
zazpi astoren gainian (2).

Saltzen, saltzen, txakur txiki baten karameluak,
Está muy bien! esaten du konfiteroak (2).

Cuando vamos a Otxandiano karnabal egunian,
comeremos chocolate sonbreru kopa altian.

TXORIA TXORI

Testua: J. Artze - Doinua: M. Laboa

Hegoak ebaki banizkio neria izango zen
ez zuen aldegingo (2)

Bainan honela ez zen gehiago txoria izango (2)

Eta nik txoria nuen maite,
Eta nik, txoria nuen maite.
Lala lala...

TXORIÑO A NORAT HOA

Herrikoia

Txoriñoa, norat hoa
bi hegalez airian?
Espainiarat joaiteko
elurra duk bortian.
Joanen gaituk alkarreki
hura urtu denian.

San Josefaten ermita
desertuan gora da.
Espainiarat joaitean
hau da ene pausada.
Gibelerat so egin eta
hasperena ardura.

Hasperena, habil, hoa,
maitearen bortara.
Habil eta erran izok
nik igortzen haudala.
Bihotzean sar hakio,
hura, eni bezala.

URTXINTXA

Testua eta doinua: Manex Pagola

Urtxintxak oihanian, jauzika
aldaxkatik aldaxkara...
Zuk erradazu, ama, zendako
ez diren erortzen lurrera?...

**Nik ere nahi nuke izan urtxintxa bezala
Hain gora, hain trebe, izateko libre...**

Urtxintxak oihanian, zintzilik,
buruz behera buztanetik...
Zuk erradazu, ama, zendako,
ez duten buruko minik?...

Nik ere nahi nuke izan urtxintxa bezala...

Urtxintxak oihanian, karruxkaz,
neguko bildu intzaurrekin...
Zuk erradazu, ama, zendako,
ez dezakedan egin berdín?...

Nik ere nahi nuke izan urtxintxa bezala...

XALBADORREN HERIOTZEAN

X. Lete

Adiskide bat bazen orotan bihozbera
poesiaren hegoek sentimenduzko bertsoek
antzaldatzen zutena.

Plazetako kantari bakardadez josia
hitzen lihoa iruten bere barnean irauten
oinazez ikasia...

**Non hago, zer larretan Urepeleko artzaina
mendi hegaletan gora oroitzapen den gerora
ihesetan joan hintzana (2)**

Hesia urraturik libratu huen kanta
lotura guztietatik gorputzaren mugetatik
aske sentitu nahirik.

Azken hatsa huela bertsoarik sakonena
inoiz esan ezin diren estalitako egien
oihurik bortitzena...

Non hago...

XARMENGARRIA ZIRA

Herrikoia

Xarmengarria zira, eder eta gazte,
ene bihotzak ez du zu baizikan maite,
bertze zenbait bezala, ote zira libre?
Zurekin ezkontzeaz dudarik ez nuke.

Xuri gorria zira, arrosa bezala;
profetak ere dira mintzo hola hola.
Arabera bazinu gorputza horrela,
iduriko zinuen... zeruko izarra.

Oi, maitea, zatozkit, plazer duzunean,
nehork ikusi gabe, ilhun-nabarrean;
lagun bat badukezu joaiteko bidean,
hark ezarriren zaitu trankil bihotzean.

Plazer eginen duzu, ixiltzen bazira,
haur iñorantak hola tronpatzen baitira.
Ez da enetzat ina holako segida...
bertzalde zure baitan ez naiteke fida.

Adios beraz orai, ene arraroa,
hori dela medio herritik banoa;
bihotza trixte eta kexuan gogoia,
beti jarraikiren zait zur' amodioa.

XOXOAK

Herrikoia

Xoxoak galdu du burua,
burua, xoxoa, gaixoa!
Nola kanta, nola xirula, nola kanta xoxoak!

Xoxoak galdu du begia,
Burua, begia, xoxoa gaixoa!
Nola kanta, nola xirula, nola kanta xoxoak!

Xoxoak galdu du lepoa
Burua, begia, lepoa, xoxoa gaixoa!
Nola kanta, nola xirula, nola kanta xoxoak!

Xoxoak galdu du mokoa
Burua, begia, lepoa, mokoa, xoxoa gaixoa!
Nola kanta, nola xirula, nola kanta xoxoak!

Xoxoa galdu du hegala
Burua, begia, lepoa, mokoa, hegala, xoxoa gaixoa!
Nola kantan, nola xirula, nola kanta xoxoak!

Xoxoak galdu du buztana
Burua, begia, lepoa, mokoa, hegala, buztana,
xoxoa gaixoa!
Nola kanta, nola xirula, nola kanta xoxoak!

Xoxoak galdu du bihotza
Burua, begia, lepoa, mokoa, hegala, buztana,
bihotza, xoxoa gaixoa!
Nola kanta, nola xirula, nola kanta xoxoak! (2)

XURXURI BATEN GAINEAN

Testua eta Doinua: Manex Pagola

**Xurxuri baten gainean xoriak,
kantatzen du, kantatzen du,
Xurxuri baten gainean xoriak,
kantatzen du, biziari.**

Xoriek ez dakite mundu huntan,
zer gertatzen den:
Hamar jendetarik sei,
Nola gosearekin dauden.
Bainan guk badakigu,
ta hori aski zauku...

Xurxuri baten gainean xoriak, ...

Xoriek ez dakite, gizon onak
preso badirela,
eta Euskadin ere
Euskaldunak hortan garela.
Bainan guk badakigu,
ta hori aski zauku...

Xurxuri baten gainean xoriak,...

ZAZPIAK OIHAL BATETIK

Testua: Xalbardin - Doinua: Unsain

Mundu guztiak aditutzen du euskaldunaren negarra
Alde batera nahiago nuke ez banintz hemengotarra.

**Enpeinatzea ez bada libre
alferrik dugu indarra,
Hau da txoriak gari tartean
goseak egon beharra.**

Antzerki hontan lau pertsonaia ta jokalaria bakarra.
Arbolak berak erakusten du hostoa eta adarra.

Enpeinatzea ez bada libre...

Sutan pizturik, darrai oraindik sugai berriz lengo
gera, Oharkabea ez zen mintzatu Txirrita poeta
zaharra.

Enpeinatzea ez bada libre...

Zazpi ahizparen, gai den oihala, ebakirikan erditik,
Alde batera hiru soineko, utzirikan lau bestetik.

**Guraiziakin bereizi arren,
bakoitza bere aldetik,
Ezagutzen da jantzi direla,
zazpiak oihal batetik.**

Oihal bera da gure jantzia, sortu gintuzten unetik,
Ez du munduak kemenik sortu kentzeko gure
soinetik.

Guraiziakin bereizi arren,... (2)

ZENBAT GERA

**Zenbat gera? lau, bat,
hiru, bost, zazpi.
Zer egin degu, ezer ez,
zer egiten degu, alkar jo
zer egingo degu, alkar hil.**

Gure asmoak, esperantzak,
herria, askatasuna,
justizia, pakea,
egia, maitasuna,
mitoak, hitz hutsak.

Zenbat gera...

Hori ez, hori ez, hori ez,
Hori ez, hori ez, hori ez...

ZEZENAK

Herrikoia

Dira, dira, zezenak dira
buztana motza,
adar zorrotza
harrapatzen bazaitu,
harrapatzen bazaitu,
jo ta bertan hilko zaitu
jo ta bertan hilko zaitu.

Dira, dira,
zezenak dira
bel-beltzak dira
harrapatzen bazaitu,
harrapatzen bazaitu,
jo ta bertan hilko zaitu.

ZURE BEGIEK

Herrikoia

Zure begiek, ene maitia
badute biek dirdir ezta.

Zeruko lore miresgarriak
izarren pare zoragarriak.

Gazte gaztia zira oraino
egun guztia nago zuri so.

Zure begiek zoratzen naute
eta guztiek nahi luzkete.

Gaua delarik mundurat jausten.
Jauna zerutik da urrikaltzen.

Zure begien gozoño hori
egon dadien eder ta garbi.

Ene nahia ziñez handia
zu izaitia nere andria.